

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ**

ВІДДІЛ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОТЕЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

**НА ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ВЕЛИКОГО
КОБЗАРЯ, ПОЕТА, ДРАМАТУРГА,
ХУДОЖНИКА, МИСЛИТЕЛЯ
ТАРАСА ГРИГОРОВИЧА ШЕВЧЕНКА**

НАУКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

КИЇВ – 2015

“Вершинним явищем української літератури XIX ст., усієї багатоміжової української літератури й історії є творчість Тараса Шевченка – геніального поета, мислителя, пророка національного відродження України”

(Історія української культури : наук. вид. / за ред. І. Крип'якевича. - К. : Либідь, 1994.- 650 с.)

Тарас Григорович Шевченко – епохальне явище української культури та найвеличніша постать в історії українського народу. Багатющою є його натхненна, світового значення літературна та художня спадщина. Шевченко – видатний, великий, геніальний поет, прозаїк, драматург, майстер пензля, але разом з тим Шевченко – політична постать у нашій історії, перший революційний демократ на Україні. Сьогодні не може не вражати велич його творчості, його небуденна, самовіддана й непоборна революційна діяльність, що становить приклад для кращих представників усіх народів в боротьбі за національне та соціальне відродження. Своєю революційно-демократичною діяльністю він виходив далеко за межі літератури, мистецтва, культури. Велика його заслуга в тому, що, він доклав багато зусиль для пробудження національного самоусвідомлення свого народу та виховання національної гідності.

У відділі інформаційно-бібліотечного забезпечення сформована власна колекція Шевченкіани. До унікальних, рідкісних, просвітницьких надбань колекції належать:

- видання Шевченкового **Кобзаря** 1918 року, здійснене у Канаді видавництвом “Просвіта” у серії “Народна бібліотека”;
- Doroshenko D. **Taras Shevchenko** the national poet of the Ukraine / the Ukr. Publ. CO. of Canada LTD. – Winnipeg (Canada), 1936. – 60 p.
- чотири томне видання **Т. Шевченко. Кобзар** : у 4 т. - Вінніпег, Манітоба : Видавн. Спілка “Тризуб”, 1952-1954;
- **Шевченко, Т. Г.** Заповіт. - Х. : ФОЛІО, 2006. - 800 с. : [майже 500] іл.;
- **Шевченко, Т. Г.** Кобзар. - К. : Просвіта, 2006. - 344 с.;
- Книга-золотослів **Шевченкова криниця** : зб. афоризмів із творів Т. Шевченка. - К. : Криниця, 2003. - 258 с. - (Серія “Скарби Тарасової гори”);
- Яцюк, В. М. **“Не забудьте пом’янути...” : Шевченківська листівка як пам’ятка історії та культури (1890-1940)** = “Forget not to remember me...” : Shevchenko card as a memorial of history and culture (1890-1940) : моногр. дослідж. - К. : Криниця, 2008. - 584 с. – (Серія “Скарби Тарасової Гори”).

Серед сучасних унікальних видань колекції Шевченкіани значне місце посідає **Заповіт Т. Г. Шевченка**, виданий у харківському видавництві “Фоліо” в 2006 році. До видання увійшов практично весь творчий доробок Шевченка-літератора та Шевченка-художника. Видання ілюстровано майже п’ятьмастами малюнками, начерками, офортами та іншими образотворчими роботами.

На особливу увагу в колекції Шевченкіани заслуговує сучасне видання тритомника **“Тарас Шевченко та його доба”**, що висвітлює життя та діяльність видатного сина України, Великого Кобзаря. В ньому зібрані архівні документи, автентичні спогади сучасників – друзів і однодумців, соратників Шевченка, які близько знали поета, а також наукові дослідження, що базуються на об’єктивному відборі фактів, ґрунтовному й неупередженому їх викладенні.

Матеріали науково-бібліографічного покажчика структуровано за розділами:

- Творча спадщина Великого Кобзаря.
- Світогляд Т. Г. Шевченка та українська суспільно-політична думка;
- Дослідження літературної творчості та мистецької спадщини Т.Г.Шевченка. Історико-біографічні матеріали і документи.

В науково-бібліографічному покажчику запропоновано 115 назв видань з колекції Шевченкіани відділу інформаційно-бібліотечного забезпечення Національної академії.

НАУКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ВИДАНЬ
на вшанування пам'яті **Великого Кобзаря, поета, драматурга,**
художника, мислителя Тараса Григоровича Шевченка:
виставка-презентація суспільно-політичних, літературознавчих, мистецьких
видань, образотворчих матеріалів, художніх творів з фондів відділу
інформаційно-бібліотечного забезпечення

Видання систематизовані, класифіковані та внесені в бази даних електронного каталогу:
“Книжковий фонд”, “Періодичні видання”, які доступні на зовнішньому порталі
Національної академії в локальній мережі та в режимі віддаленого доступу:

<http://academy.gov.ua/?lang=ukr&tip=dop&tipn=Page&page=39>

ТВОРЧА СПАДЩИНА ВЕЛИКОГО КОБЗАРЯ

012 Шевченко:821.161.2“18/20”

Бібліографічний літопис шевченкових видань / В. Омельчук, Л. Беляєва, І. Войченко, Л. Новосьолова // Бібліотечний вісник : наук.-теорет. та практ. журн. / Нац. акад. наук України, Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського. - 2014 - № 2. - С. 45-52. - До 200-річ. ювілею Тараса Шевченка. – ISSN 1029-7200.

***

***

***

821.161.2 Ш 37

Шевченко, Т.

Вибрані поезії [Текст] / Т. Шевченко; Упоряд. В.І. Юрчишин. - К. : Дніпро, 1977. - 333с.

821.161.2 Ш 37

Шевченко, Т. Г.

Заповіт [Текст] : літ.-худож. вид. / Т. Г. Шевченко ; вступ. сл. В. А. Юценка ; худож.-оформлювач І. В. Осипов. - Х. : ФОЛІО, 2006. - 800 с. : [майже 500] іл. - Дод.: с. 681-793. - Алфавіт. покажч. творів: с. 794-796. - ISBN 966-03-3328-5.

82-1.161.2 Ш 37

Шевченко, Т.

Кобзар [Текст] / Т. Шевченко. - Вінніпег, Манітоба : Просьвіта, 1918. - 516 с. - (Народна бібліотека).

821 Ш 37

Шевченко, Т.

Кобзар. У 4 т. / Т. Шевченко ; Укр. вільна Акад. наук в Канаді, Ін-т шевченкознавства ; ред. Л. Білецький. - 2-ге вид., поправл. й доповн. - Вінніпег, Манітоба : Видавн. спілка Тризуб.

Т. 1. В Петербурзі [Текст]. - 1952. - 374 с.

Т. 2. В Україні [Текст]. - 1952. - 467 с.

Т. 3. В неволі [Текст]. - 1953. - 576 с.

Т. 4. На волі [Текст]. - 1954. - 556 с.

821.161.2 Ш 31

Шевченко, Т.

Кобзар [Текст] / Т. Шевченко; Вступ. ст. М. Рильського. - К. : Вид-во "Худож. л-ри", 1961. - 607 с.

821.161.2 Ш 37

Шевченко, Т. Г.

Кобзар [Текст] / Т. Г. Шевченко ; авт. післямови В. Бородин. - Фототип. позацензур. прим. вид. 1840 р. - К. : Вид-во АН УРСР, 1962. - 115, VI, [2] с. - Назва ориг.: Кобзарь Т. Шевченка (СПб., 1840).

821.161.2 Ш 37

Шевченко, Т. Г.

Кобзар [Текст] / Т. Г. Шевченко. - [Фототип. перевид. позацензур. прим. 1840 р.]. - К. : Дніпро, 1976. - 115 с. - Назва ориг.: Кобзарь Т. Шевченка (СПб., 1840).

821.161.2 Ш 37

Шевченко, Т. Г.

Кобзар [Текст] : літ.-худож. вид. / Т. Шевченко ; передм. П. Мовчана ; прим. Є. Нахліка. - К. : Просвіта, 2006. - 344 с. - Прим.: с. 293-332. - Алфавіт. покажч. творів: с. 333-336. - ISBN 966-7551-14-8.

821.161.2Шевченко:82-84 Ш 37

Шевченкова криниця [Текст] : зб. афоризмів із творів Т. Шевченка / вступ. слово Л. І. Андрієвського ; упоряд.: В. Д. Дорошенко, Т. В. Майданович. - вид. 2-ге, доопрац. - К. : Криниця, 2003. - 258 с. - (Серія "Скарби Тарасової гори"). - Дод. : с. 242-250. - Покажч. імен та назв: с. 251-256. - ISBN 966-7575-35-7.

***

***

***

82-1.161.2 У-45

Українська дожовтнева поезія [Текст] : вибр. твори / упоряд. Н. Л. Калениченко. - К. : Веселка, 1978. - 239 с.

СВІТОГЛЯД Т.Г. ШЕВЧЕНКА ТА

УКРАЇНСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ДУМКА

908(477)(035) А 96

Awesome Ukraine. Interesting things you need to know [Text] : [ref. publ.] / auth. of the project: V. Pavlychko, A. Kopylova ; engl. transl. A. Sydorenko. - 2nd ed. - Kyiv : Osnovy Publ. House, 2013. - [242] p. : ill. - ISBN 978-966-500-335-2.

1(091) Б 67

Бичко, А. К.

Історія філософії [Текст] : підруч. для студ. вузів / А.К. Бичко, І.В. Бичко. - К. : Либідь, 2001. - 408 с. - ISBN 966-06-0181-6.

94(477)"16" Б 73

Богдан Хмельницький та його доба [Текст] : матеріали Міжнар. наук. конф., присвяч. 400-річчю від дня народж. Великого Гетьмана (Київ, 24-25 жовт. 1995 р.) / Ред. В.А. Смолій та ін. - К. : Ін-т історії України, 1996. - 272 с. - ISBN 5-7702-1259-4.

323.15:316.347 В 25

Вдовенко, С. М.

Закордонне українство в національному державотворчому процесі: ідентифікація, організація, взаємовідносини [Текст] : монографія / С. М. Вдовенко ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. - Чернігів : ЧДТУ, 2004. - 209 с. - Бібліогр.: с. 199-209. - ISBN 966-7496-14-7.

94(477) (075.8) Г 20

Гарін, В. Б.

Історія України [Текст] : навч. посіб. / В. Б. Гарін, І. А. Кіпцар, О. В. Кондратенко ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Крамат. екон.-гуманіт. ін-т. - К. : Центр учб. л-ри, 2012. - 236 с. - Бібліогр.: с. 234-235 (36 назв). - ISBN 978-611-01-0261-2.

1(477)(091)(075.8) Г 70

Горський, В. С.

Історія української філософії [Текст] : курс лекцій : навч. посіб. / В. С. Горський. - 3-те вид. - К. : Наук. думка, 1997. - 287 с. - (Філософія України). - Бібліогр. в кінці розд. - ISBN 966-00-0126-6.

94(477)(08) Г 91

Грушевський, М. С.

Твори [Текст] : наук. вид. У 50 т. Т. 2. Серія: Суспільно-політичні твори (1907-1914) / вид. рада: Б. Патон, Л. Винар, І. Драч [та ін.] ; редкол.: П. Сохань (голова) [та ін.] ; НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського. - Львів : Світ, 2005. - 678 с. - Комент.: с. 499-622. - Показч. імен: с. 623-655. - Показч. назв: с. 656-664. - Георг. показч.: с. 665-670. - Поясн. слів: 671-675. - ISBN 966-603-223-6. - ISBN 966-603-277-5(т. 2).

281.9(477) Г 91

Грушевський, М. С.

Духовна Україна [Текст] : зб. творів : [наук.-попул. вид.] / М. С. Грушевський ; упорядкув. та дод. І. Гирича, О. Дзюби, В. Ульяновського ; голов. ред. С. В. Головка. - К. : Либідь, 1994. - 560 с. - (Бібліотека "Пам'ятки історичної думки України" / редкол.: Ф. П. Шевченко (голова) [та ін.]). - Дод.: с. 521-557. - Прим.: с. 541--544. - Анот. список пр. М. Грушевського з історії церкви в Україні: с. 553-557. - ISBN 5-325-00168-X.

1(091)(477)"18/19" 3-12

Забужко, О. С.

Філософія української ідеї та європейський контекст: Франківський період. [Текст] / О.С. Забужко. - К. : Основи, 1993. - 124 с. - ISBN 5-7707-3311-X.

001.32](477)(08) 3-32

Записки наукового товариства імені Т. Шевченка [Текст] : [наук. вид.]. Т. 222. Праці історико-філософської секції / Наук. т-во ім. Т. Шевченка у Львові ; ред. тому О. Купчинський. - Львів : Наук. т-во ім. Т. Шевченка у Львові, 1991. - 470 с. : іл. - Зміст, частина тексту парал. англ. - Бібліогр. в підрядк. прим. - ISBN 5-7707-1363-X.

001.32(477)(08) 3-32

Записки наукового товариства імені Т. Шевченка [Текст] : [наук. вид.]. Т. 224. Праці філологічної секції / Наук. т-во ім. Т. Шевченка у Львові ; ред. тому: М. Льницький, О. Купчинський. - Львів : Наук. т-во ім. Т. Шевченка у Львові, 1992. - 463 с., [24] с. іл. - Зміст парал. англ. - Бібліогр. в підрядк. прим. - ISBN 5-7707-1366-6.

94(477)"1708" І 18

Іван Мазепа і Москва: історичні розвідки і статті [Текст] : зб. док. і матеріалів / ред. Л. Бондаренко. - К. : Рада, 1994. - 174 с. - ISBN 5-7707-5804-X.

34(091)(100)(076.6) І-90

Історія вчень про право і державу [Текст] : хрестоматія для юрид. вузів і ф-тів / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого ; уклад. і заг. ред. Г.Г. Демиденко. - Х. : Легас, 2002. - 922 с. - Текст: укр., рос. - Імен. показч.: с. 906-922. - ISBN 966-95754-9-4.

008(477):93 І-90

Історія української культури [Текст]. Т. 1. Мітологія. Побут. Письменство / Б. Кравців, І. Крип'якевич, В. Радзикевич. - 2-ге доповн. вид. - Вінніпег (Канада) : Вид. Іван Тиктор, 1964. - 480 с : 322 іл.

008(477):93 I-90

Історія української культури [Текст] : наук. вид. / За ред. І. Крип'якевича. - К. : Либідь, 1994. - 650 с. - ISBN 5-325-00589-8.

94(477)"1846" K38

Кирило-Мефодіївське товариство: люди, ідеї і традиції. До 150-річчя створення та діяльності [Текст] : матеріали Всеукр. наук.-освіт. конф. (м. Переяслав-Хмельницький, трав. 1996 р.). - К. : Ін-т історії України, 1996. - 79 с.

94(477)"18" K 72

Костів, К.

Книги Буття Українського Народу [Текст] : впливи Святого письма й народоправних ідей Запорізької Січі та Західньої Європи на зміст "Книг Буття Українського Народу " / К. Костів ; Наук. Т-во ім. Шевченка. - Торонто : Всесвіт. християн. місія, 1980. - 189 с. - (Бібліотека українознавства ; ч. 22). - Текст: укр., англ., фр., рос. - Бібліогр.: с. 187-188.

94(477)(075.8) Л 17

Лазарович, В. М.

Історія України [Текст] : навч. посіб. / В. М. Лазарович. - 3-тє вид., стер. - К. : Знання, 2013. - 686 с. - Бібліогр.: с. 675-685 (283 назви). - ISBN 978-617-07-0074-2. - ISBN 978-617-07-0075-9/

929(477):37 Л82

Луцик, Д.

Літопис педагогічної думки в Україні [Текст] / Д. Луцик; Т. Логвиненко. - Дрогобич : Відродження, 1999. - 159 с. - ISBN 966-538-078-8.

008.502.3(477)(093) Л 35

Людина і довкілля: антологія. У 2 кн. [Текст]. Кн. 2. Людина і довкілля в українській духовності / Упоряд. В.С. Крисаченко. - К. : Заповіт, 1995. - 431 с. - ISBN 5-7707-1073-х

82-091.161.2 М 18

Маланюк, Є.

Книга спостережень [Текст] : від Кобзаря до нації. Студії і роздуми / Є. Маланюк. - К. : АТІКА, 1995. - 236 с.

94(477)"18" М 71

Міяковський, В.

Недруковане й забуте. Т.1. [Текст] : громадські рухи дев'ятнадцятого сторіччя. Новітня українська література / В. Міяковський; Ред. М. Антонович. - Нью-Йорк : Укр. Вільна Акад. наук, 1984. - 509 с.

101(075.8) Ф 56

Філософія [Текст] : навч. посіб. / за ред. І. Ф. Надольного ; Л. В. Губерський, І. Ф. Надольний, В. П. Андрущенко [та ін.]. - 8-ме вид., стер. - К. : Вікар, 2011. - 456 с. - (Серія "Вища освіта ХХІ століття"). - Бібліогр. в кінці тем. - ISBN 978-966-7131-99-9.

1(477)(092)(075.8) О-39

Огородник, І. В.

Українська філософія в іменах [Текст] : навч. посіб. / І.В. Огородник, М.Ю. Русин; ред. М.Ф. Тарасенко. - К. : Либідь, 1997. - 327 с. - ISBN 5-325-00792-0

323.1(091)(477) О-92

Охримович, Ю.

Розвиток української національно-політичної думки (Від початку ХІХ століття до Михайла Драгоманова) [Текст] : наук.-попул. вид. / Ю. Охримович. - Нью-Йорк : Вид-во Чарторийських, 1965. - 120 с.

321.1(477)(08) П12**Павличко, Д.**

Українська національна ідея. Статті, виступи, інтерв'ю. Документи [Текст] : зб. матеріалів і док. / Д. Павличко. - К. : Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2004. - 771 с. - Бібліогр. в підрядк. прим. - ISBN 966-500-124-8.

101(075.8) П 31**Петрушенко, В. Л.**

Філософія [Текст] : навч. посіб. У 2 ч. Світова філософія, фундаментальні проблеми філософії. Релігієзнавство, етика та естетика, логіка / В. Л. Петрушенко. - Львів : Новий Світ-2000, 2012. - 647 с. : іл. - (Серія "Вища освіта в Україні"). - Бібліогр. в кінці тем. - ISBN 978-966-418-123-2.

316.334:21](075.8) П 33**Пірен, М. І.**

Соціологія релігії [Текст] : підручник / М. І. Пірен ; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. - К. : Персонал, 2008. - 342 с. - Бібліогр. в кінці розд. - Глосарій: с. 252-276. - ISBN 978-966-608-828-7

32.001(477)(091) П50

Політична історія України. XX століття [Текст]. У 6 т. Т. 1. На зламі століть (кінець XIX ст. - 1917 р.) / Ю.А. Левенець (кер. тому), Л.П. Нагорна, М.С. Кармазіна ; редкол.: І. Ф. Курас (голова) та ін. - К. : ГЕНЕЗА, 2002. - 424 с. - ISBN 966-504-256-4. - ISBN 966-504-261-0 (т. 1).

32.001(477)(091) П50

Політична історія України. XX століття [Текст]. У 6 т. Т. 6. Від тоталітаризму до демократії (1945-2002) / О.М. Майборода (кер. тому), В.П. Андрущенко, В.К. Баран та ін. ; редкол.: І. Ф. Курас (голова) та ін. - К. : ГЕНЕЗА, 2003. - 696 с. - Імен. покажч.: с. 679-690. - ISBN 966-504-256-4. - ISBN 966-504-272-6 (т. 6)/

32-027.21(075.8) П 50

Політологія [Текст] : навч. посіб. / А. М. Черній, В. І. Волобуєв, І. І. Бойко [та ін.] ; за заг. ред. А. М. Чернія. - К. : Міленіум, 2008. - 365 с. - Довід. країн Європи: с. 302-360. - Бібліогр. в кінці розд. - ISBN 978-966-8063-66-4/

321.01(477) Р 88**Русначенко, А. М.**

Розумом і серцем. Українська суспільно-політична думка 1940-1980-х років [Текст] : [наук. вид.] / А. Русначенко. - К. : КМ Akad., 1999. - 323 с. - Бібліогр. в підрядк. прим. - Імен. покажч.: с. 319-322. - ISBN 966-518-091-6.

82.09:929(477) С 37**Симоненко, Р. Г.**

Тарас Шевченко та його доба [Текст] : докум.-хрестомат. висвітлення життя й діяльн. видат. сина України та найближ. у часі спадкоємців і продовжувачів його справи І. Я. Франка, Лесі Українки, М. П. Драгоманова : [наук.-попул. вид.]. У 3 т. Т. 2 / Р. Г. Симоненко, В. А. Берестенко ; худож. оформ. О. М. Іванової. - Х. : ФОЛІО, 2013. - 496, [32 с.] : іл. - Бібліогр. в підрядк. прим. - ISBN 978-966-03-6569-8. - ISBN 978-966-03-6571-1 (т. 2).

316.2(477)(075.8)"15/19" С 69

Соціологічна думка України [Текст] : навч. посіб. / М.В. Захарченко, В.Ф. Бурлачук та ін. - К. : Заповіт, 1966. - 424 с. - ISBN 5-7707-1076-4.

32-027.21(075.8) С 45**Скрипникова, Л. В.**

Політологія [Текст] : навч. посіб. / Л. В. Скрипникова, Л. С. Тутік, М. О. Гринчак ; М-во освіти і науки України, Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. - Київ : Центр учб. літ., 2014. - 272 с. - Бібліогр.: с. 269-270. - ISBN 978-617-673-236-5.

821.161.2:22 С 89

Сулима, В.

Біблія і українська література [Текст] : навч. посіб. / В. Сулима. - К. : Освіта, 1998. - 400 с. - ISBN 966-04-0273-2

930(477)(082.21) У 45

Україна. Антологія пам'яток державотворення Х-XX ст. : [наук. вид.]. У 10 т. Дорога до себе / редкол.: І. М. Дзюба [та ін.]. К. : Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2008 - ISBN 978-966-500-291-8.

Т. 5: Романтики національного відродження (1800-1863 роки) / упорядкув., передм. та прим. І. Дзюби. 2009. - С. 37-42 : Шевченко і кирило-мефодіївці. - ISBN 978-966-500-300-7. [Кн. видано за сприяння Благодійн. орг. "Ін-т стратегіч. оцінок" при Президент. фонді Леоніда Кучми "Україна"].

94(477)"1988/1990" У 45

Українська Гельсінська Спілка (1988-1990 рр.) у світлинах і документах [Текст] : фотоальбом / Укр. ін-т нац. пам'яті ; упорядкув. О. Ткачука ; редкол.: Б. Горинь, В. Овсієнко, О. Ткачук, О. Шевченко. - К. : Смолоскип, 2009. - 224 с. - ISBN 978-966-2164-26-8 (ТОВ "Смолоскип").

94(477) У 45

Українська ідея. Перші речники [Текст] : зб. нарисів / наук. ред. А. І. Погребняк ; Т-во "Знання" України, Акад. наук України, Ін-т нац. відносин і політології. - К. : Знання, 1994. - 183 с. - Бібліогр. в кінці нарисів. - ISBN 5-7770-0627-2.

01(075.8) Ф 56

Філософія [Текст] : навч. посіб. / за ред. І. Ф. Надольного ; Л. В. Губерський, І. Ф. Надольний, В. П. Андрущенко [та ін.]. - 8-ме вид., стер. - К. : Вікар, 2011. - 456 с. - (Серія "Вища освіта ХХІ століття"). - Бібліогр. в кінці тем. - ISBN 978-966-7131-99-9.

1(477)(091) Ч-59

Чижевський, Д.

Нариси з історії філософії на Україні [Текст] : [наук. вид.] / Д. Чижевський ; ред. О. Шокало. - Виправл. вид. - К. : Орій, 1992. - 230 с. - (Спадок). - Показч. імен: с. 218-223. - Бібліогр. в кінці розд. - ISBN 5-87274-004-2.

821.161.2 Ш 49

Шерех, Ю.

Третя сторожа [Текст] : література, мистецтво, ідеології / Ю. Шерех. - К. : Дніпро, 1993. - 590 с. - ISBN 5-308-01370-5.

32.001(075.8) Ш 70

Шляхтун, П. П.

Політологія (теорія та історія політичної науки): підручник [Текст] / П.П. Шляхтун. - К. : Либідь, 2002. - 576 с. - ISBN 966-06-0226-Х.

32-027.21(075.8)(091) Ш 70

Шляхтун, П. П.

Політологія: історія та теорія [Текст] : підручник / П. П. Шляхтун ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - К. : Центр учб. л-ри, 2010. - 472 с. - Бібліогр. в підрядк. прим. - ISBN 978-611-01-0097-7.

ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІТЕРАТУРНОЇ ТВОРЧОСТІ ТА МИСТЕЦЬКОЇ СПАДЩИНИ Т. Г. ШЕВЧЕНКА.

ІСТОРИКО-БІОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ І ДОКУМЕНТИ

008(477)"18" I-90

Історія української культури [Текст] : наук. вид. У 5 т. Т. 4. Кн. 1. Українська культура першої половини XIX століття / Л. Ф. Артюх, В. Г. Балушок, Г. Б. Бондаренко [та ін.] ; редкол.: Г. А. Скрипник [та ін.] ; Нац. акад. наук України. - К. : Наук. думка, 2008. - 1008 с. : іл. - Бібліогр.: с. 969-990 та в підрядк. прим. - Список скор.: с. 991. - Імен. покажч.: с. 992-1003. - ISBN 978-966-00-0541-5. - ISBN 978-966-00-0806-9 (т. 4, кн. 1).

008(477)"18" I-90

Історія української культури [Текст] : наук. вид. У 5 т. Т. 4. Кн. 2. Українська культура другої половини XIX століття / М. П. Бондар, М. П. Загайкевич, Р. Я. Пилипчук [та ін.] ; редкол.: Г. А. Скрипник [та ін.] ; Нац. акад. наук України. - К. : Наук. думка, 2005. - 1294 с. : іл. - Бібліогр.: с. 1242-1264 та в підрядк. прим. - Список скор.: с. 1265. - Імен. покажч.: с. 1266-1289. - ISBN 966-00-0541-5. - ISBN 966-00-0188-6 (т. 4, кн. 2).

***

***

***

030(477) Ш 37

Шевченківські лауреати (1962-2012) : енциклопед. довід. / авт.-упоряд. М. Г. Лабінський ; вступ. слово Б. І. Олійника. - вид. 3-тє, змін. і доповн. - К. : Криниця, 2012. - 863 с. - Бібліогр. в кінці ст. - ISBN 978-966-2434-03-3.

***

***

***

94(477) А 72

Антонович, В. Б.

Моя сповідь [Текст] : вибрані іст. та публіц. твори / В. Б. Антонович ; упоряд.: О. Тодійчук, В. Ульяновський. - К. : Либідь, 1995. - 816 с. - ("Пам'ятки історичної думки України"). - Текст: укр., рос. - Імен. покажч.: с. 792-812. - ISBN 5-325-00529-4.

821.161.2:019.93 В 42

Видання творів Тараса Шевченка у фондах Шевченківського національного заповідника [Текст] : каталог / М-во культури і мистец. України, Шевченк. нац. заповідник, м. Канів ; упоряд.: О. О. Солопченко, Л. Г. Сіленко ; авт. проекту та передм. І. Д. Ліховий. - К. : Криниця, 2004. - 368 с. - Допом. покажч.: с. 338-362. - ISBN 966-7575-28-4.

929(477) В 48

Винар, Л.

Михайло Грушевський і Наукове Товариство ім. Тараса Шевченка. 1892-1930 [Текст] / Л. Винар. - Мюнхен ; Нью-Йорк : Вид-во "Дніпров. хвиля", 1970. - 111 с.

82.09=161.2 Є 27

Євшан, М.

Критика. Літературознавство. Естетика [Текст] / М. Євшан; Упоряд. Н. Шумило. - К. : Основи, 1998. - 658 с. - ISBN 966-500-081-0.

82.09.161.2 Є 92

Єфремов, С. О.

Літературно-критичні статті [Текст] / С.О. Єфремов. - К. : Дніпро, 1993. - 551 с. - ISBN 5-308-01261-х.

82-5.161.2 (091) З-58

Зеров, М.

Лекції з історії української літератури (1798-1870 pp.) [Текст] / М. Зеров; Ред. В. Горзлін, О. Соловей. - Торонто : Вид-во "Мозаїка", 1977. - 271 с.

821.161.2:82.09 I-19

Іванишин, П. В.

Національний спосіб розуміння в поезії Т. Шевченка, Є. Маланюка, Л. Костенко [Текст] : монографія / П. В. Іванишин. - К. : Академвидав, 2008. - 392 с. - (Серія "Монограф"). - Бібліогр.: с. 375-389. - ISBN 978-966-8226-69-4.

82.09.161.2 K 65

Копач, О. Ю.

Нові обрії стародавньої України [Текст] / О. Ю. Копач ; Укр. бібл. т-во в Торонті. - Торонто : [б. в.], 1994. - 40 с. - Бібліогр.: с. 38-39. - **Пер. изд.** : The New Horizons of Ancient Ukraine / A. Y. Kopyach. - Toronto, 1994. - ISBN 1-895601-08-8.

821.161.2 K 68

Коротич, В. О.

Від першої особи. Вибране [Текст] : [літ.-худож. вид.] / В. О. Коротич ; упорядкув. та післямова Л. В. Череватенка. - К. : Криниця, 2012. - 784 с. : портр. - (Серія "Бібліотека Шевченківського комітету"). - Бібліогр.: с. 775-777. - ISBN 978-966-01-0320-4 (сер.). - ISBN 978-966-2434-04-0.

82.94.161.2 Л 48

Лепкий, Б.

Про життя і творчість Тараса Шевченка [Текст] / Б. Лепкий. - Аделаїда (Австралія) : Друк. М. Цюрака, 1989. - 166 с.

82-091.161.2 M 18

Маланюк, Є.

Книга спостережень [Текст] : від Кобзаря до нації. Студії і роздуми / Є. Маланюк. - К. : АТІКА, 1995. - 236 с.

27-72:39(=161.2) M 74

Мокрий, В.

Церква в житті українців [Текст] : [наук.-попул. вид.] / В. Мокрий. - Львів ; Краків ; Париж : Просвіта, 1993. - 108 с. - (Популярна енциклопедія "Просвіти" ; ч. 2). - Прим.: 85-86. - Дод.: с.87-94. - Глосарій: с. 95-104. - ISBN 5-7707-0645-7.

811.161.2: 81-26 O-36

Огієнко, І.

Наша літературна мова. Як писати й говорити по-літературному [Текст] : мовні нариси / І. Огієнко. - Вінніпег, Канада : Вид-во "Наша культура", 1958. - 425 с.

929(477) O-36

Огієнко, І. (Іларіон ; митрополит).

Тарас Шевченко [Текст] : наук.-попул. вид. / І. Огієнко ; упоряд., авт. передм. і комент. М. Тимошик. - К. : Наша культура і наука, 2002. - 440 с. - (Серія 1. "Рукописна спадщина" ; т. 2). - ISBN 966-7821-08-9

Видавн. проект Фондації ім. митрополита Іларіона (Огієнка) "Запізніле вороття".

008(477):93 O-36

Огієнко, І.

Українська культура. Коротка історія культурного життя українського народу [Текст] : курс читаний в Укр. нар. ун-ті / І. Огієнко. - К. : Вид-во книгарні Є. Череповського, 1918. - 272 с.

27(089.3) O-36

Огієнкові афоризми і сентенції. До 115-річчя від дня народження Митрополита Іларіона (Огієнка) [Текст] : [наук. вид.] / упорядкув., вступ. ст., покажч. З. Тіменика. - Л. : Ін-т народознав. НАН України, 1996. - 91 с. - Бібліогр.: с. 60-78. - Предм.-імен. покажч.: с. - ISBN 966-02-0051-X.

929"16/19" O-58

Онацький, Є.

Портрети в профіль [Текст] / Є. Онацький. - Чикаго : Укр.-Амер. Видавн. Спілка, 1965. - 300 с.

321.1(477)(08) П12

Павличко, Д.

Українська національна ідея. Статті, виступи, інтерв'ю. Документи [Текст] : зб. матеріалів і док. / Д. Павличко. - К. : Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2004. - 771 с. - Бібліогр. в підрядк. прим. - ISBN 966-500-124-8.

82.09 П 12

Павличко, С. Д.

Зарубіжна література: дослідження та критичні статті [Текст] : [зб. ст.] / С. Д. Павличко. - К. : Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2001. - 559 с. - Прим. в кінці ст. - Імен. покажч.: с. 552-559. - ISBN 966-500-167-4.

82'0:821.161.2 П 12

Павличко, С. Д.

Теорія літератури [Текст] / С. Д. Павличко ; передм. М. Зубрицької ; упоряд.: В. Агеєва, Б. Кравченко. - К. : Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2002. - 679 с. - Імен. покажч.: 663-679. - ISBN 966-500-217-1.

82.09.161.2 П 40

Плющ, Л.

Екзод Тараса Шевченка. Навколо "Москалевої криниці " [Текст] : дванадцять статтів / Л. Плющ / Канад. Ін.-т укр. Студій, Альберт. унів.- Едмонтон : Канад. ін-т укр. студій, 1986. - 331 с. - **Пер. изд.** : Taras Shevchenko's Exodus. Apropos "The Soldier's Well" : twelve essays / L. Pliushch ; Canad. Inst. of Ukr. Studies, Univ. of Alberta. - Edmonton, 1986. - ISBN 0-920862-49-7/

008(477)(09) П 58

Попович, М.

Нарис історії культури України [Текст] : навч. посіб. / М. Попович. - К. : "АртЕк", 1998. - 728 с. - ISBN 966-505-205-5.

616(091) Р 15

Радиш, Я. Ф.

Матеріали до історії хвороби та причини смерті Тараса Григоровича Шевченка [Текст] : наук. вид. / Я. Ф. Радиш, І. Б. Марцінковський. - Львів : СПОЛОМ, 2011. - 81 с. - Бібліогр.: с. 74-78 (88 назв). - ISBN 978-966-665-578-6.

75.03(08) Р 42

Реріх і Шевченко [Текст] : каталог виставки 2000-2001 років, ст. та матеріали круглого столу / Укр. Реріхів. т-во, Укр. від. МЦР. - К. : Оранта, 2004. - 111 с. - ISBN 966-7845-14-1.

321.01(477) Р 88

Русначенко, А. М.

Розумом і серцем. Українська суспільно-політична думка 1940-1980-х років [Текст] : [наук. вид.] / А. Русначенко. - К. : КМ Akad., 1999. - 323 с. - Бібліогр. в підрядк. прим. - Імен. покажч.: с. 319-322. - ISBN 966-518-091-6.

008(477):93 С 30

Семчишин, М.

Тисяча років української культури: історичний огляд культурного процесу [Текст] / М. Семчишин. - Нью Йорк ; Париж ; Сідней : Наук. т-во ім. Шевченка, 1985. - 550 с. - ISBN 0-88054-115-6.

82.09:929(477) С 37

Симоненко, Р. Г.

Тарас Шевченко та його доба [Текст] : докум.-хрестомат. висвітлення життя й діяльн. видат. сина України та найближ. у часі спадкоємців і продовжувачів його справи І. Я. Франка, Лесі Українки, М. П. Драгоманова : [наук.-попул. вид.]. У 3 т. Т. 1 / Р. Г. Симоненко, В. А. Берестенко ; худож. оформ. О. М. Іванової. - Х. : ФОЛІО, 2013. - 496, [32 с.] : іл. - Бібліогр. в підрядк. прим. - ISBN 978-966-03-6569-8. - ISBN 978-966-03-6570-4 (т. 1).

82.09:929(477) С 37

Симоненко, Р. Г.

Тарас Шевченко та його доба [Текст] : докум.-хрестомат. висвітлення життя й діяльн. видат. сина України та найближ. у часі спадкоємців і продовжувачів його справи І. Я. Франка, Лесі Українки, М. П. Драгоманова : [наук.-попул. вид.]. У 3 т. Т. 2 / Р. Г. Симоненко, В. А. Берестенко ; худож. оформ. О. М. Іванової. - Х. : ФОЛІО, 2013. - 496, [32 с.] : іл. - Бібліогр. в підрядк. прим. - ISBN 978-966-03-6569-8. - ISBN 978-966-03-6571-1 (т. 2).

82.09:929(477) С 37

Симоненко, Р. Г.

Тарас Шевченко та його доба [Текст] : докум.-хрестомат. висвітлення життя й діяльн. видат. сина України та найближ. у часі спадкоємців і продовжувачів його справи І. Я. Франка, Лесі Українки, М. П. Драгоманова : [наук.-попул. вид.]. У 3 т. Т. 3 / Р. Г. Симоненко, В. А. Берестенко ; худож. оформ. О. М. Іванової. - Х. : ФОЛІО, 2013. - 528, [32 с.] : іл. - Імен. покажч.: с. 497-514. - Бібліогр. в підрядк. прим. - ISBN 978-966-03-6569-8. - ISBN 978-966-03-6572-8 (т. 3).

82-1.09:001.8 С 50

Смілянська, В. Л.

Структура і смисл: спроба наукової інтерпретації поетичних текстів Тараса Шевченка [Текст] : монографія / В. Л. Смілянська, Н. П. Чамата ; Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України. - Київ : Вища шк., 2000. - 208 с. - Бібліогр. в підрядк. прим. - ISBN 966-642-011-2.

82-1(075.8): 1 С 60

Соловей, Е. С.

Українська філософська лірика [Текст] : посібник. / Е.С. Соловей. - К. : Юніверс, 1998. - 368 с. - ISBN 966-7305-04-х.

821.161.2:22 С 89

Сулима, В.

Біблія і українська література [Текст] : навч. посіб. / В. Сулима. - К. : Освіта, 1998. - 400 с. - ISBN 966-04-0273-2.

725.945 Т 19

Тарахан-Береза, З.

Святиня [Текст] : наук.-іст. літопис Тарасової Гори / З. Тарахан-Береза. - К. : Поліграфкнига, 1998. - 543 с. - ISBN 966-5114-1-0

Рубрики: біографічні дослідження – персоналії – мистецтво – архітектура - музейна справа

Кл.слова: Тарасова Гора -- національний меморіальний комплекс -- Шевченківський національний заповідник -- шевченкознавство -- архівне документознавство.

821.161.2: 82-84 Т 23

Татарин, А. О.

Для землі - сонце, для народу - Шевченко. Збірник прислів'їв та приказок про Т. Г. Шевченка [Текст] : наук.-попул. вид. / А. О. Татарин ; М-во культури і туризму України, Шевченк. нац. заповідник. - Черкаси : Брама-Україна, 2006. - 112 с., [8] с. іл. : автопортр. - (Бібліотека української усної народної творчості). - Бібліогр.: с. 108 (20 назв). - ISBN 966-8756-68-1.

930(477)(082.21) У 45

Україна. Антологія пам'яток державотворення Х-ХХ ст. : [наук. вид.]. У 10 т. Дорога до себе / редкол.: І. М. Дзюба [та ін.]. - К. : Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2008. - ISBN 978-966-500-291-8.

Т. 5: Романтики національного відродження (1800-1863 роки) / упорядкув., передм. та прим. І. Дзюби. 2009. - С. 37-42 : Шевченко і кирило-мефодіївці. - ISBN 978-966-500-300-7. [Кн. видано за сприяння Благодійн. орг. "Ін-т стратегіч. оцінок" при Президент. фонді Леоніда Кучми "Україна"].

821.161.2(075.3) У 45

Українське слово [Текст] : хрестоматія укр. л-ри та літ. критики ХХ ст. : навч. посіб. Кн. 2. Культурно-історична епоха модернізму. Високий (розвинутий) модернізм (1922-1940): від "Антології" (1920) і "Камен" (1924) М. Зерова до "Поезій" (1940) В Свідзинського / Упоряд., фак. ред. та бібліогр. довідки В. Яременка. - К. : Аконіт, 2001. - 800 с. - ISBN 966-7173-22-4. - ISBN 966-7173-32-1 (т.2).

929(477) Ч-16

Чалий, М. К.

Життя і твори Тараса Шевченка [Текст] : (звід матеріалів до його біогр.) / М. К. Чалий ; пер. з рос., післямова та комент. В. Л. Смілянської ; Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка НАН України. - К. : Веселка, 2011. - 264 с. - Комент.: с. 230-236. - Імен. покажч.: с. 237-259. - Бібліогр. пр. М. К. Чалого: с. 260-261. - Бібліогр. в підрядк. прим. - ISBN 978-966-01-0547-8.

929(477) Ш 37

Шевченкіана на початку ХХІ століття [Текст] : матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 190-річчю від дня народж. Т.Г. Шевченка, м. Харків, 25 берез. 2004 р. / уклад. В. О. Ярошик. - Х. : ХДНБ ім. В. Г. Короленка, 2004. - 193 с.

821.161.2 Ш 49

Шерех, Ю.

Третя сторожа [Текст] : література, мистецтво, ідеології / Ю. Шерех. - К. : Дніпро, 1993. - 590 с. - ISBN 5-308-01370-5.

929(477) Ш37

Шовкопляс, Г. М.

За покликом серця [Текст] : пам'ятки історії та культури в житті і творчості Т.Г. Шевченка / Г.М. Шовкопляс; І.Г. Шовкопляс. - К. : Наук. думка, 1990. - 167 с. - ISBN 5-12-001196-9.

883(06) Ю 14

Ювілейний збірник праць з нагоди 125-річчя НТШ і 50-річчя НТШ у Канаді [Текст] / Голов. ред. Д. Даревич. - Торонто : Наук. т-во ім. Шевченка, 1999. - 226 с.

94(477):655.3.066.32 Я 94

Яцюк, В. М.

"Не забудьте пом'янути..." : Шевченківська листівка як пам'ятка історії та культури (1890-1940) [Текст] / В. М. Яцюк ; ред. рада: В. М. Яцюк, Л. І. Андрієвський (голова), П. Кривонос [та ін.] = "Forget not to remember me..." : Shevchenko card as a memorial of history and culture (1890-1940) / V. M. Yatsyuk : моногр. дослідж. : [195-річчю від дня народж. Т. Г. Шевченка присвяч.]. - Вид. 2-ге, доповн. - К. : Криниця, 2008. - 584 с. : іл. - (Серія "Скарби Тарасової Гори"). - Текст: укр., англ. - Бібліогр.: с. 568-573 та в кінці розд. - Імен. покажч.: с. 574-576. - ISBN 978-966-7575-85-4 (сер.). - ISBN 978-966-7575-89-2.

***

***

***

Голик, Р. Й.

Шевченкова творчість: читання та суспільно-ідеологічні уявлення / Р. Й. Голик // Український історичний журнал : наук. журн. / НАН України, Ін-т історії України [та ін.]. - 2014. - № 3. - С. 100-115. - ISSN 0130-5247.

Дарибаєва, Г.

Изучение, сохранение и популяризация творческого наследия Тараса Шевченко в Казахстане / Г. Дарибаєва // *Бібліотечний вісник : наук.-теорет. та практ. журн. / Нац. акад. наук України, Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського.* - 2014 - № 3. - С. 46-47. - До 200-річ. ювілею Тараса Шевченка. – ISSN 1029-7200.

Історичні студії: До 200-річчя з дня народження Т.Г. Шевченка // *Український історичний журнал : наук. журн. / НАН України, Ін-т історії України [та ін.].* - 2014. - № 2. - С. 22-117. - ISSN 0130-5247.

Керзюк О.

Скарби шевченкіани Британської бібліотеки / О. Керзюк // *Бібліотечний вісник : наук.-теорет. та практ. журн. / Нац. акад. наук України, Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського.* - 2014 - № 3. - С. 49. - До 200-річ. ювілею Тараса Шевченка. – ISSN 1029-7200.

Климчук, В.

Слова і смисли: Виміри поетичного світу Тараса Шевченка / В. Климчук // *Філософська думка : укр. наук.-теорет. часоп. / НАН України, Ін-т філософії.* - 2014. - № 1. - С. 24-42. - ISSN 0235-7941.

Колесник, І. І.

Біографічний світ Тараса Шевченка / І. І. Колесник // *Український історичний журнал : наук. журн. / НАН України, Ін-т історії України [та ін.].* - 2014. - № 3. - С. 78-99. - ISSN 0130-5247.

Красовська, О.

"Гори до нього горнутья, сонце - на вістрі пера". До 200-річчя Тараса Шевченка / *О. Красовська // Віче : теорет. і громад.-політич. журн. / Верхов. Рада України.* - 2014. - № 5. - С. 56-58.

Паучок, В.

Дух України в поезії Тараса Шевченка / В. Паучок, Н. Гнасевиц. // *Психологія і суспільство : укр. теорет.-методол. соціогуманітар. часоп. / Тернопіл. держ. екон. ун-т, Ін-т експерим. систем освіти.* - 2011. - № 1. - С. 6-20. - ISSN 1810-2131.

Селецька, Л.

Моя ти доле чорнобрива... Жінки в життєвій долі Кобзаря / Л. Селецька // *Соціальний захист : щоміс. інформац. наук.- виробн. журн. / М-во праці та соц. політики України [та ін.].* - 2014 - № 2. - С. 43-47.

Скуратівський, В.

Містагог національної ідентифікації: Із нотаток про "народознавство" Тараса Шевченка / В. Скуратівський // *Філософська думка : укр. наук.-теорет. часоп. / НАН України, Ін-т філософії.* - 2014. - № 1. - С. 8-23. - ISSN 0235-7941.

Славинський, М.

Великий бібліофіл / М. Славинський // *Віче : теорет. і громад.-політич. журн. / Верхов. Рада України.* - 2014. - № 17. - С. 58-59.

Славинський, М.

Творець Букваря / М. Славинський // *Віче : теорет. і громад.-політич. журн. / Верхов. Рада України.* - 2014. - № 19. - С. 64-65.

Славинський, М.

Шедеври мовами світу / М. Славинський // *Віче : теорет. і громад.-політич. журн. / Верхов. Рада України.* - 2014. - № 24. - С. 70-71.

Тарас Шевченко - видатний син українського народу // Місцеве самоврядування та регіональний розвиток в Україні : наук.-практ. журн. / Держ. фонд сприяння місц. самоврядуванню в Україні. - К. : Інтерконтиненталь-Україна- 2014. - № 1. - С. 2-3.

Федотова, С.

Бібліотека Росийской академии наук к 200–летию Тараса Григорьевича Шевченко / С. Федотова // Бібліотечний вісник : наук.-теорет. та практ. журн. / Нац. акад. наук України, Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського. - 2014 - № 3. - С. 47-49. – ISSN 1029-7200.